Blogi

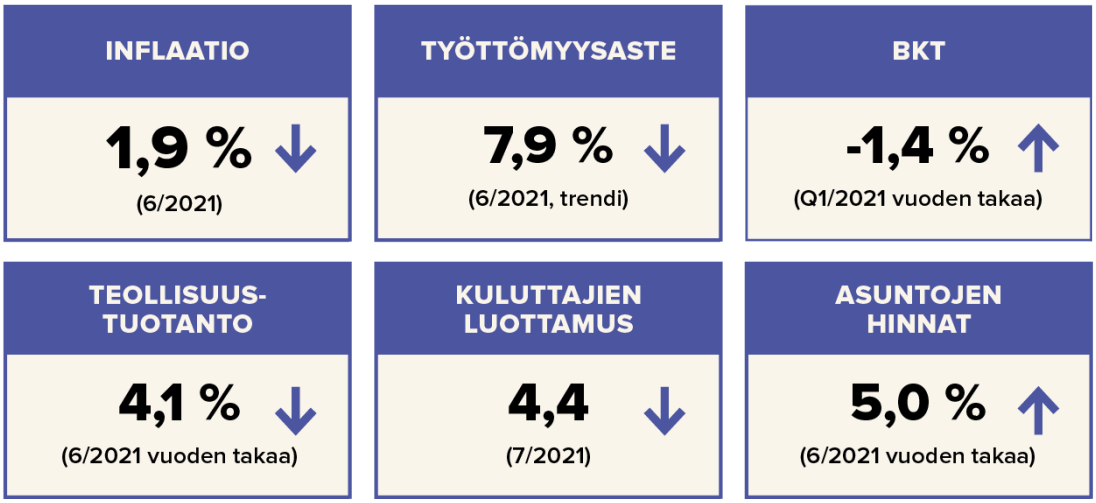
Suomen talouden kasvu on vahvistunut

Suomen talous | 11.08.2021

Suomen talous kasvaa ja työllisyys on vahvistunut tuntuvasti. Luottamus tulevaan talouskehitykseen on vahvistunut laaja-alaisesti ja nopeasti. Tuoreimmat tilastotiedot viittaavat kasvun vahvistuneen selvästi toisella neljänneksellä ja vahvistavat Suomen Pankin kesäkuun ennustekuvaa nopeasta kasvupyrähdyksestä. Epävarmuus talouden kehityksestä on kuitenkin edelleen koholla. Koronapandemian kiihtyminen uudelleen kesän aikana muodostaa heikomman kehityksen riskejä vuoden jälkimmäiselle puoliskolle.

Kuvio 1.

Suomen talouden tunnuslukuja

Lähde: Tilastokeskus
11.8.2021

Suomen talous vahvaan kasvuun keväällä 2021

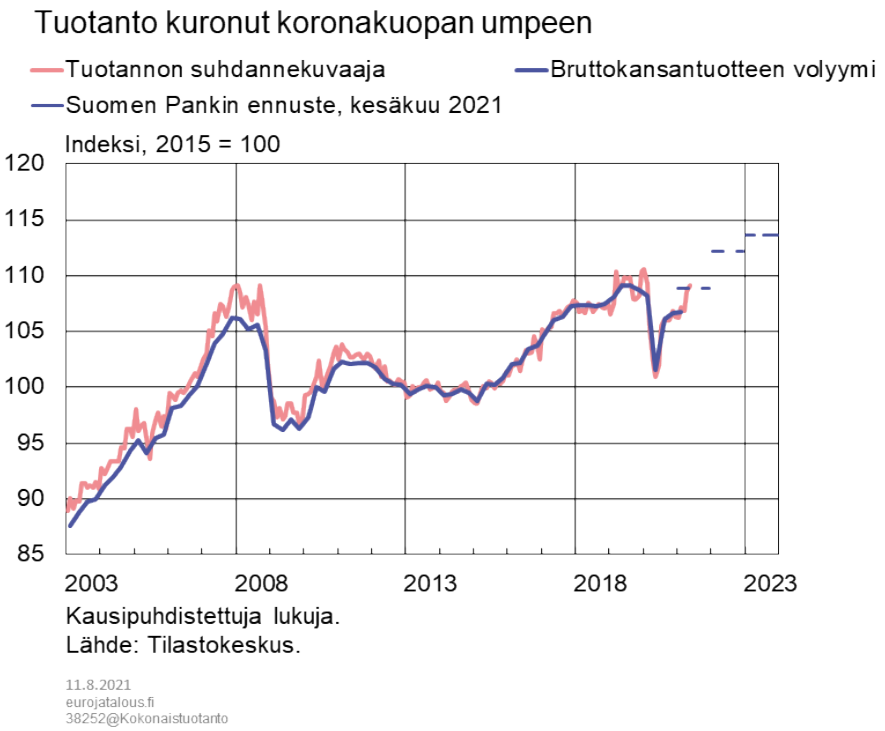
Talouskasvu on tuotannon suhdannekuvaajan mukaan kiihtynyt vuoden 2021 toisella neljänneksellä. Huhtikuussa kasvua kertyi 1,7 % edelliseen neljännekseen verrattuna ja toukokuussa puolestaan 0,4 % (kuvio 2). Jalostus eli teollisuus ja rakentaminen oli 5 % vuodentakaista korkeammalla ja palvelut vastaavasti 11 %.

Viime kuukausien hyvän kehityksen myötä suhdannekuvaajan indeksipisteluku ylitti toukokuussa vuoden 2019 keskimääräisen pisteluvun, joten kriisiä edeltänyt tuotannon taso on ainakin

hetkellisesti saavutettu. Huhti-kesäkuun toteutunut talouskehitys yhdessä indikaattorimallien ennusteiden kanssa viittaakin Suomen talouden vahvaan toipumiseen toisella vuosineljänneksellä. Tuoreimmat tilastotiedot vahvistavat Suomen Pankin kesäkuun ennustekuvaa vahvasta kasvupyrähdyksestä.

Sen sijaan vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen kasvu jäi odotetusti heikoksi koronatilanteen huononemisen vuoksi. Lisäksi heinäkuun puolivälissä julkaistu vuoden 2020 tilinpito ei muuttanut kuvaa Suomen talouden kehityksestä. BKT supistui 2,9 % vuonna 2020.

Kuvio 2.

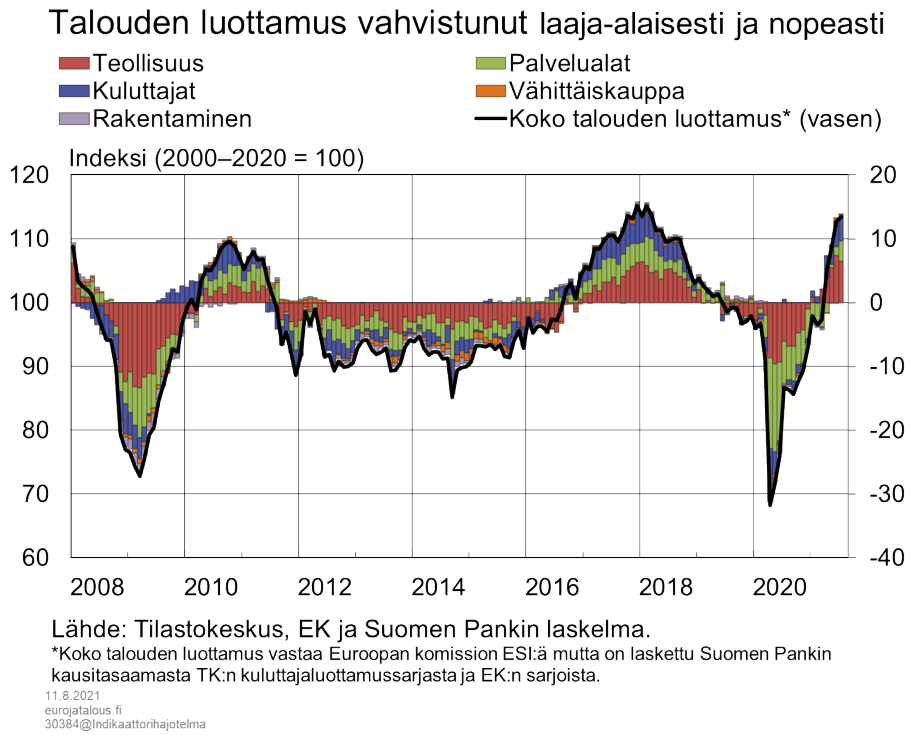

Myös Suomen Pankin lyhyen aikavälin indikaattorimallit, jotka hyödyntävät laajasti tuoretta tilastotietoa Suomesta ja euroalueelta/kansainvälisestä taloudesta, ennakoivat ripeää kasvua vuoden 2021 toiselle ja kolmannelle neljännekselle (taulukko 1). Niiden arvio talouskasvusta toisella vuosineljänneksellä on kuitenkin maltillisempi kuin Tilastokeskuksen kokeellisen pikaestimaatin ennakoima neljän prosentin neljännesvuosikasvu.

Indikaattorimallit ennakoivat reipasta kasvua vuoden toiselle neljännekselle				
BKT Neljännesvuosikasvu	**2020N4**	**2021N1**	**2021N2**	**2021N3**
BVAR	0,6%	1,4%	1,9%	1,5%
Faktorimalli	0,1%	0,4%	1,3%	1,1%
Siltamalli	0,3%	0,5%	1,1%	0,9%
Rahoitusmarkkinamalli	0,4%	0,7%	0,7%	0,8%
Toteutunut	0,5%*	0,0%*		

**Toteutuneet luvut Tilastokeskuksen tilinpidon julkistuksesta 14.7.2021.*
Lähteet: Suomen Pankin laskelmat ja Tilastokeskus.

Luottamus Suomen talouteen on vahvistunut laaja-alaisesti ja nopeasti, mikä selittää osaltaan lyhyen aikavälin vahvoja ennusteita. Kaupan ja teollisuuden lisäksi usko talouteen on kohentunut nyt myös palvelutoimialoilla (kuvio 3). Myös kuluttajat uskovat vankasti taloustilanteen parantuvan. Koronapandemian kiihtyminen uudelleen kesän aikana saattaa kuitenkin horjuttaa luottamusta lähikuukausina.

Kuvio 3.

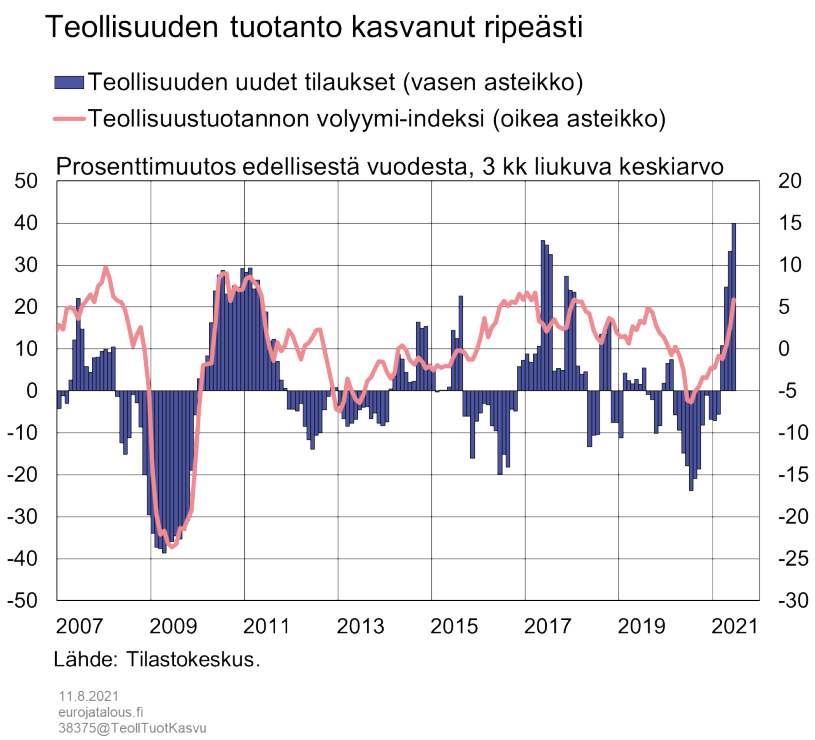

Teollisuustuotannon kasvu piristynyt

Suomen teollisuus on kärsinyt koronakriisistä vähemmän kuin monen muun maan teollisuus. Teollisuustuotannon kasvu on ollut alkuvuonna ripeää kansainvälisen talouden vetämänä (kuvio 4). Tärkeimpien vientimarkkinoiden kysyntä on vahvaa ja maailmankauppa kasvaa. Tämä yhdessä teollisuuden hyvän vireen kanssa ennakoi myös viennin vahvaa kasvua. Pandemiatilanteen paheneminen uudelleen ja deltavariantin nopea leviäminen kesän aikana maailmalla luo kuitenkin varjon kansainvälisen talouden ja Suomen viennin ylle.

Metsäteollisuus on ollut reippaassa nosteessa kevään aikana ja pitkään jatkunut alasuuntainen trendi näyttäisi kääntyneen. Etenkin puutavaran kysyntä on kasvanut voimakkaasti nostaen myös sen hintoja tuntuvasti. Myös metalliteollisuudessa sekä sähkö- ja elektroniikkateollisuudessa kasvu on ollut ripeää. Vain kemianteollisuudessa kehitys on ollut tasaisempaa vuoden alkupuolella. Teollisuuden sekä vienti- että kotimaan liikevaihto on kasvanut.

Kuvio 4.

Tulevaa tuotantoa ennakoivat teollisuuden uudet tilaukset ovat myös lisääntyneet merkittävästi (kuvio 4). Tilaukset ovat olleet voimakkaassa kasvussa kaikilla päätoimialoilla. Myös luottamus teollisuudessa on vahvistunut. Erityisesti tuotannon odotetaan lisääntyvän lähiaikoina. Vaikka teollisuuden tuotanto on kasvanut, myös huolia on olemassa. Teollisuuden kasvunäkymiä lyhyellä aikavälillä varjostaa koronan lisäksi etenkin komponentti- ja materiaalipula sekä hintojen nousu.

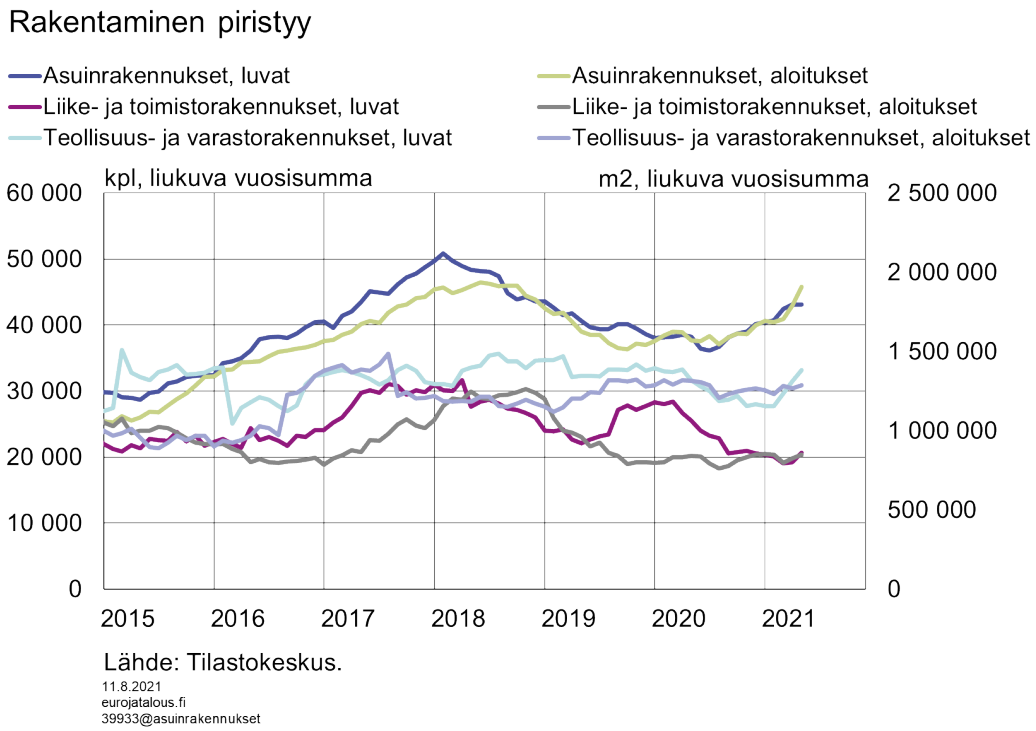
Asuntojen rakentaminen on vilkastunut ja hätyyttelee jo vuoden 2018 huipputasoja

Asuntojen rakentaminen on ollut korona-aikana vilkasta. Kerrostalojen aloitukset ja luvat ovat olleet nopeassa nousussa viime vuoden puolivälistä lähtien. Asuntojen aloitukset ovat kuukausittaisella vuosisummalla mitattuna jo vuoden 2018 huipun tasolla (kuvio 5). Aloitukset ovat kasvaneet toukokuussa lähes 13 % vuoden takaiseen verrattuna. Kerrostalorakentamisen ohella myös pientalojen rakentaminen on vilkastunut. Tilinpidon mukaan asuinrakennusten investoinnit kasvoivat vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 3,8 % suhteessa edelliseen neljännekseen eli nopeinta vauhtia sitten vuoden 2017.

Liike- ja toimistotilojen rakentaminen on polkenut paikallaan ja rakennusluvat ovat vähentyneet selvästi. Rakennuslupien väheneminen viime vuonna viittaa siihen, että toimitilojen rakentaminen

tulee hidastumaan tänä vuonna. Osasyynä voidaan pitää sitä, että etätyön yleistyminen vähentää tarvetta uusille toimistorakennuksille. Sen sijaan teollisuuden rakennusluvat ovat kääntyneet nousuun vuoden alkupuolella.

Kuvio 5.

Rakentamisen kustannukset ovat nousseet nopeasti. Erityisesti rakennustarvikkeiden – muun muassa puutavaran – hinta on noussut ennätyksellisen nopeasti alkuvuonna, eikä vastaavaa hintojen nousua ole aiemmin tilastointihistorian aikana nähty. Hintojen voimakas nousu heijastuu kasvaneina kustannuksina kaikkeen rakentamiseen. Mikäli hintojen nousu jatkuu yhtä nopeana pidempään, se saattaa hidastaa rakennusprojektien aloituksia.

Kone- ja laiteinvestoinnit jääneet vähäisiksi, piristymistä odotellaan

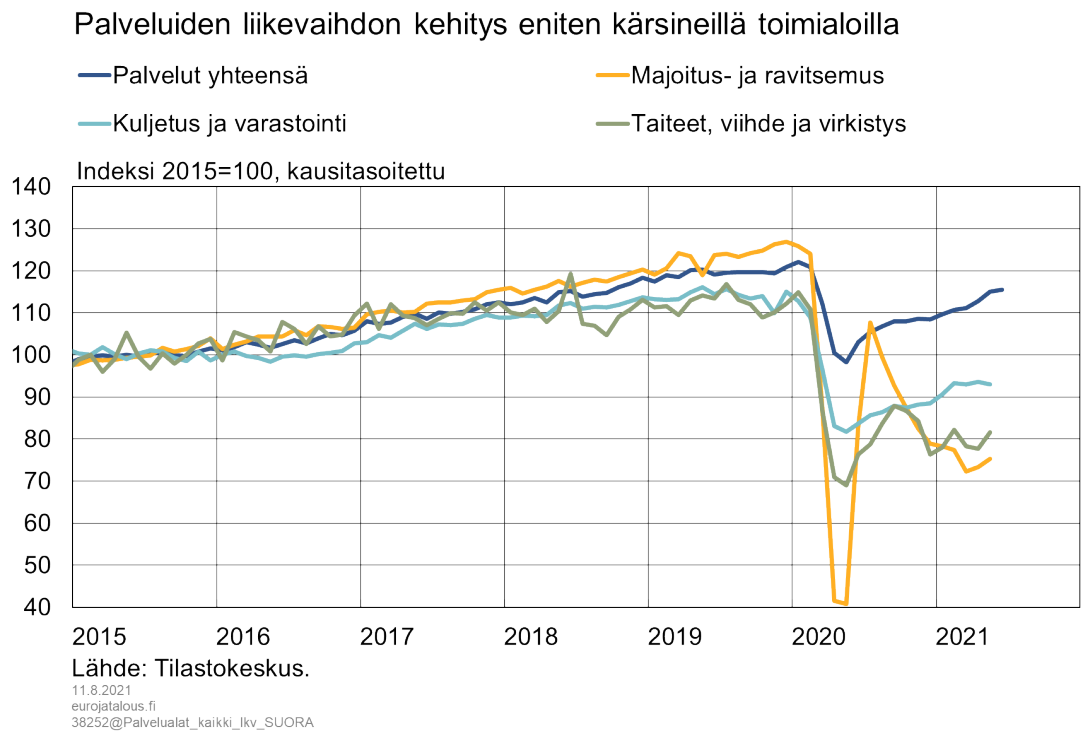
Yritysten investoinnit koneisiin ja laitteisiin vähentyivät entisestään viime vuonna. Viimeaikaiset kansantalouden tilinpidon tiedot eivät ole muuttaneet historiallista kuvaa kone- ja laiteinvestointien heikosta kehityksestä. Yritysten kone- ja laiteinvestoinnit ovat vähentyneet nyt 3 vuoden ajan. Kaiken kaikkiaan kone- ja laiteinvestoinnit vähenivät 5 % vuonna 2020. Koronan aiheuttamalla epävarmuudella on voinut olla vaikutusta viime vuoden supistumiseen, joskin supistuminen oli vähäisempää viime vuonna kuin vuonna 2019.

Teollisuuden rakennuslupien kääntyminen nousuun vuoden alkupuolella viittaa teollisen rakentamisen ja investointien vilkastumiseen vuonna 2021. Samaan suuntaan viittaa myös EK:n investointikysely kesäkuulta. Tuotannollisissa investoinneissa voidaankin nähdä tänä vuonna selvä piristyminen.

Palvelut osittain toipuneet, mutta matkaa on vielä kriisiä edeltäneeseen tasoon

Koronapandemia aiheuttaa edelleen suurta epävarmuutta palvelualoille. Vaikka palvelutoimialan liikevaihto on jossain määrin elpynyt syvimmästä kuopastaan, se ei ole vielä saavuttanut kriisiä edeltänyttä tasoa (kuvio 6). Lisäksi toimialojen väliset erot ovat edelleen suuria. Eniten kärsineitä toimialoja ovat matkustamiseen ja vapaa-aikaan liittyvät palvelut. Palveluiden toipuminen näillä toimialoilla onkin ollut hidasta, kun rajoitustoimet ja kuluttajien varovaisuus ovat pitäneet palveluiden käytön normaalia vähäisempänä.

Kuvio 6.

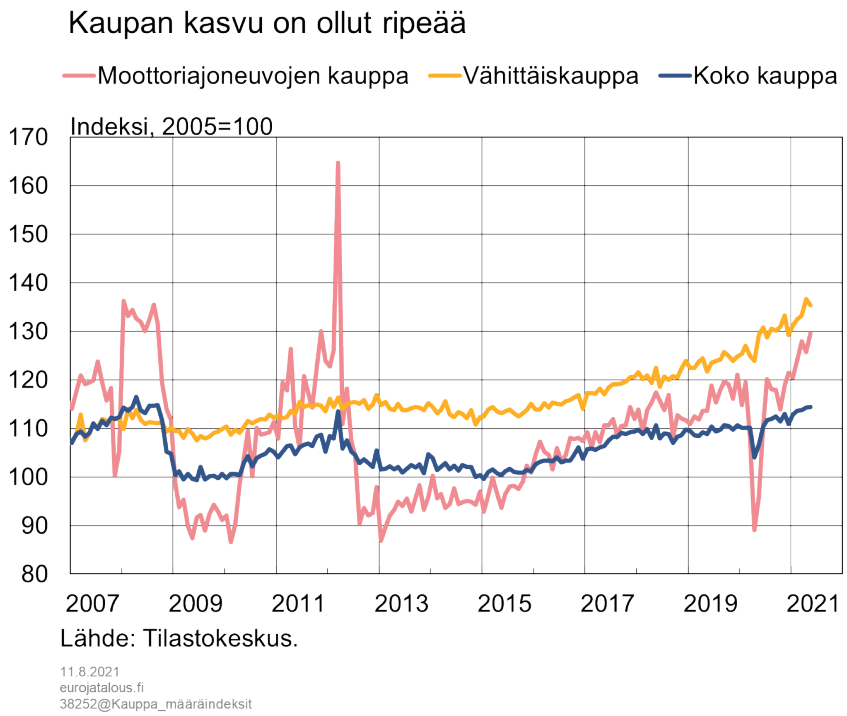

Kaupan ja kulutuksen kasvu ollut merkittävää ja luottamus vahvistunut nopeasti

Yksityinen kulutus supistui vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä, mutta viimeaikaiset

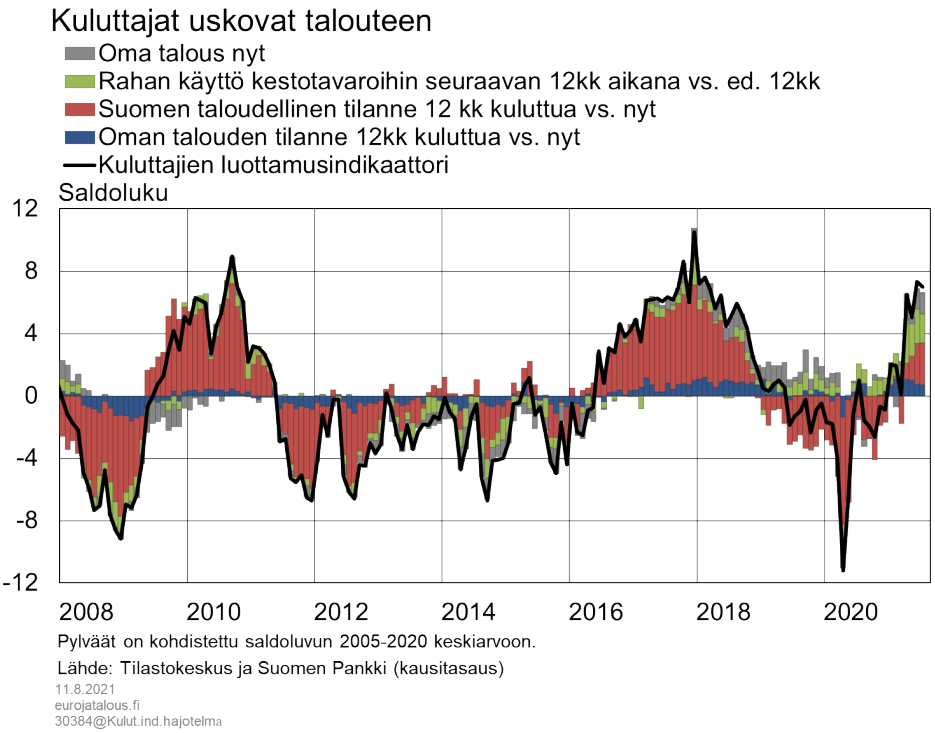
tilastotiedot viittaavat kuitenkin kasvuun toisella neljänneksellä. Sekä vähittäiskauppa että moottoriajoneuvojen kauppa on kevään aikana ollut tuntuvassa kasvussa (kuvio 7). Myös liikevaihdon ennakko kesäkuulta viittaa kasvun jatkuneen kesällä. Rajoitustoimien purkaminen kevään jälkeen ja rokotusten eteneminen lienee lisännyt palveluiden käyttöä, mutta tautitilanteen nopea paheneminen viime viikkojen aikana voi jälleen jarruttaa palvelutoimialojen toipumista.

Kuvio 7.

Kuluttajien luottamus on erittäin vahvaa (kuvio 8). Luottamus Suomen talouteen on noussut korkealle, ja se oli heinäkuussa selvästi pitkän aikavälin keskiarvonsa yläpuolella. Kuluttajien usko omaan talouteen on myönteisin koko luottamusindikaattorin mittaushistoriassa. Kuluttajat arvioivat oman rahatilanteensa erittäin hyväksi. Ajankohtaa pidetään myös otollisena asuntojen ja kestokulutustavaroiden hankkimiselle. Toisaalta kuluttajat pitävät ajankohtaa otollisena myös säästämiselle. Säästämisaste pysyttelikin korkealla myös vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Kuvio 8.

Vaikka joillakin toimialoilla etenkin palveluissa kehitys on ollut heikkoa, kuluttajien vankka luottamus voi liittyä koko talouden tasolla hyvään työllisyys- ja tulokehitykseen.

Työllisten määrä kovassa nousussa

Työllisten määrä on kasvanut kohisten alkukesän aikana. Myös avoimia työpaikkoja on nyt tarjolla selvästi enemmän kuin vielä talvikuukausina ja niiden määrä on jo suurempi kuin ennen pandemiaa. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisyysasteen trendi kohosi 72,4 prosenttiin kesäkuussa 2021 jo hyvin lähelle kriisiä edeltänyttä huippua. Työllisiä oli toisella vuosineljänneksellä miltei satatuhatta enemmän kuin vuosi sitten. Trendin mukainen työllisten määrä ylitti kesäkuussa ennen kriisiä vallinneen vuoden 2019 lopun tason.

Kesän vahvojen työllisyyslukujen taustalla on kevättalvea parempi epidemiatilanne ja palvelualojen toipuminen, mikä näkyy erityisesti nuorten ikäluokkien selvästi parantuneena työllisyystilanteena. Osittain kyse on kuitenkin kesätyöntekijöiden osallistumisesta työmarkkinoille, mikä jää väliaikaiseksi. Syksyn koronatilanne ja kesätöiden päättyminen määrittävät onko työllisyyden paraneminen kestävää.

Kuvio 9.

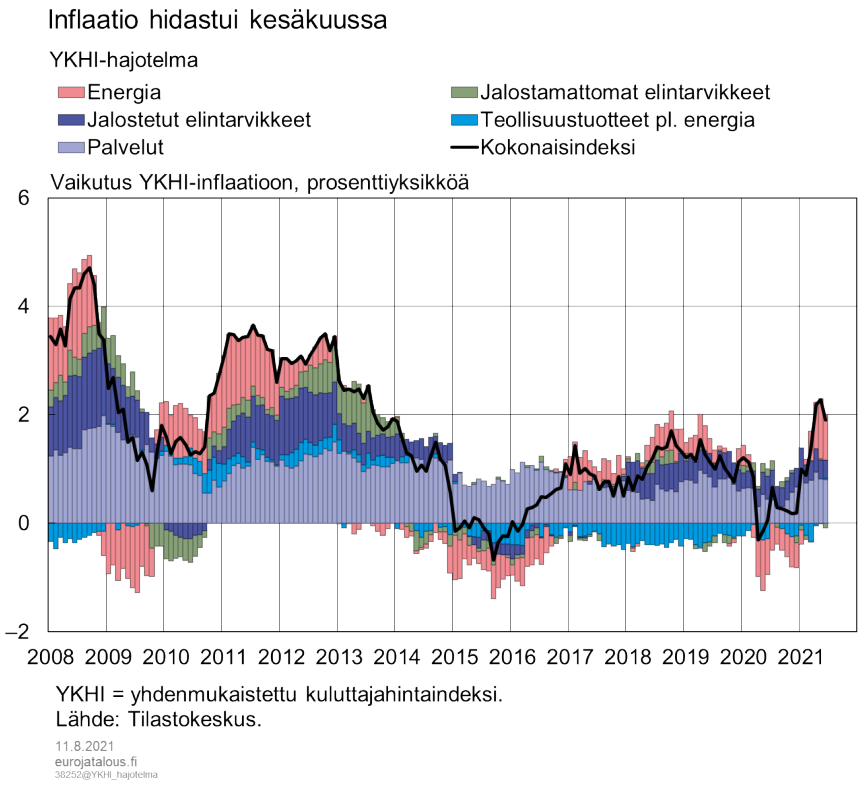

Työttömyysasteen trendi laski kesäkuussa 7,9 prosenttiin (kuvio 9). Työttömyys ei ole palautunut kriisiä edeltäneelle tasolle, vaikkakin on jatkanut alenemistaan kevään aikana. Työttömyysaste on edelleen huomattavasti korkeampi kuin ennen kriisiä. Vuoden 2019 loppuun verrattuna työttömiä on edelleen lähes 40 tuhatta henkeä enemmän.

Energiahintojen nousu kiihdyttää inflaatiota tilapäisesti

Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin mukainen inflaatio oli kesäkuussa 1,9 % (kuvio 10). Energiahintojen kallistuminen viimeisen vuoden aikana selittää inflaatiosta lähes puolet eli 0,8 prosenttiyksikköä. Energian ja erityisesti liikennepolttonesteiden hintojen nousun odotetaan kuitenkin vähitellen tasaantuvan ja sen inflaatiota kiihdyttävä vaikutus pienenee. Toisaalta sähkön tuottajahinnat ovat on nousseet kesän aikana nopeasti, mikä voi lähikuukausina välittyä myös kuluttajahintoihin.

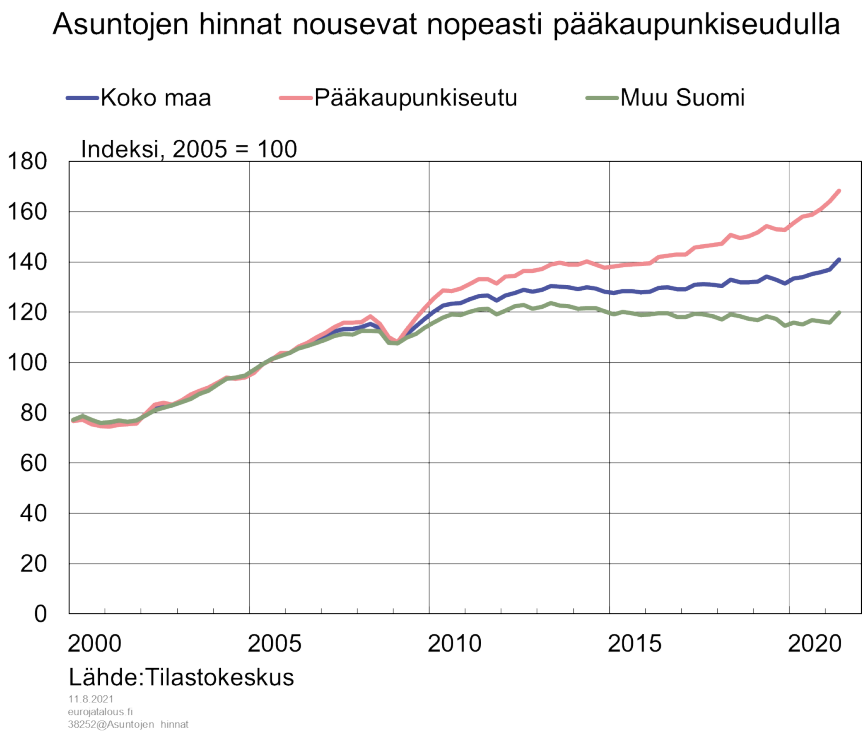
Kuvio 10.

Kesäkuussa kuluttajahintoja nosti vuoden takaiseen verrattuna eniten liikennepolttonesteiden, omakotitalokiinteistöjen ja omakotitalojen peruskorjauksen kallistuminen niiden kysynnän kasvun ja rakennustarvikkeiden hintojen nousun myötä.

Asuntojen hinnat ovat nousseet nopeasti etenkin pääkaupunkiseudulla (kuvio 11). Asuntojen hinnat nousivat 5,3 % vuoden 2021 toisella neljänneksellä vuoden takaisesta. Asuntojen hintojen alueellinen eriytyminen pääkaupunkiseudun ja muun maan välillä jatkoi kasvuaan. Pääkaupunkiseudulla vanhojen osakeasuntojen hinnat nousivat 6,5 % ja muualla maassa 4 %. Uusien osakeasuntojen hinnat nousivat pääkaupunkiseudulla vielä nopeammin, 9,4 %.

Kuvio 11.

Tässä artikkelissa esitetyt mielipiteet ovat kirjoittajien omia eivätkä välttämättä edusta Suomen Pankin näkemystä.

Asiasanat

asuntojen hinnat, inflaatio, kuluttajat, kuluttajien luottamus, palvelut, rakentaminen, Suomen talous, teollisuus, työllisyys